

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

13 հունիսի 2013 թվականի N 624 - Ն

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ՕՐԻՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՉՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՂ՝ ՌԻՍԿԻ ՎՐԱ ՀԻՄՆՎԱԾ ՍՏՈՒԳՈՒՄՆԵՐԻ ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆ ՈՒ ՌԻՍԿԱՑՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՈՐՈՇՈՂ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ ԵՎ ՍՏՈՒԳԱԹԵՐԹԵՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հիմք ընդունելով «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 2.1-ին հոդվածի 2-րդ և 3-րդ հոդվածի 1.1-ին մասերը՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը **ո ր ո շ ու մ է.**

1. Հաստատել՝

1) Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության աշխատակազմի օրինականության վերահսկողության տեսչության կողմից իրականացվող՝ ռիսկի վրա հիմնված ստուգումների մեթոդաբանությունն ու ռիսկայնությունը որոշող չափանիշների ընդհանուր նկարագիրը՝ համաձայն N 1 հավելվածի.

2) Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության աշխատակազմի օրինականության վերահսկողության տեսչության կողմից իրականացվող՝

կուսակցությունների գործունեության նկատմամբ օրինականության հսկողության պահանջների կատարման ստուգաթերթը՝ համաձայն N 2 հավելվածի.

3) Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության աշխատակազմի օրինականության վերահսկողության տեսչության կողմից իրականացվող՝ հասարակական կազմակերպությունների գործունեության նկատմամբ օրինականության հսկողության պահանջների կատարման ստուգաթերթը՝ համաձայն N 3 հավելվածի.

4) Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության աշխատակազմի օրինականության վերահսկողության տեսչության կողմից իրականացվող՝ հիմնադրամների գործունեության նկատմամբ օրինականության հսկողության պահանջների կատարման ստուգաթերթը՝ համաձայն N 4 հավելվածի:

2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող օրվանից:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏ

Տ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ

2013 թ. հունիսի 20
Երևան

Ը Ն Դ Հ Ա Ն ՈՒ Ր Ն Կ Ա Ր Ա Գ Ի Ր

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ՕՐԻՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՀՄԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՉՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ
ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՂ՝ ՌԻՍԿԻ ՎՐԱ ՀԻՄՆՎԱԾ ՍՏՈՒԳՈՒՄՆԵՐԻ
ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆ ՈՒ ՌԻՍԿԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՈՐՈՇՈՂ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1. Սույն մեթոդաբանությամբ կանոնակարգվում են Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության աշխատակազմի օրինականության վերահսկողության տեսչության կողմից (այսուհետ՝ տեսչություն) իրականացվող՝ ռիսկի վրա հիմնված ստուգումների համակարգի (այսուհետ՝ ռիսկի համակարգ) կիրառման հետ կապված ընդհանուր հարցերը:

2. Ռիսկի վրա հիմնված ստուգումների համակարգի նպատակն է՝

1) ոչ առևտրային կազմակերպությունների ներկայացրած հաշվետվությունների և գործունեության ուսումնասիրության ու վերլուծության հիման վրա սահմանել դրանց գործունեության ռիսկայնության աստիճանը որոշող չափանիշները՝ ըստ դրանց՝ մարդու կյանքին, առողջությանը, պետության, իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց գույքային շահերին վնաս հասցնելու հավանականության ռիսկի գործոնների.

2) բարձրացնել առկա տեսչական ռեսուրսների բաշխման արդյունավետությունը՝ դրանք կենտրոնացնելով առավել ռիսկային օբյեկտների վրա, անհրաժեշտության դեպքում ներգրավելով նաև նախարարության այլ կառույցների հնարավորությունները:

II. ՌԻՍԿԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

3. Ռիսկը սահմանվում է որպես ոչ առևտրային կազմակերպության գործունեության արդյունքում համապատասխան օրենսդրական դրույթների չպահպանման հետևանքով պետության, համայնքի, իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց գույքային և ոչ գույքային շահերին վնաս հասցնելու հավանականության և ակնկալվող բացասական հետևանքների բազմապատիկը:

4. Ռիսկի վրա հիմնված ստուգումների համակարգը ենթադրում է տեսչության կողմից ոչ առևտրային կազմակերպությունների գործունեության ռիսկայնության գնահատում և դրանց հսկողության հաճախականության բաշխում՝ ըստ տվյալ ոչ առևտրային կազմակերպությունների գործունեության ռիսկայնության աստիճանի:

5. Ոչ առևտրային կազմակերպությունների գործունեության ռիսկայնությունը տեսչության կողմից հաշվարկվում է որպես այդ կազմակերպությունների ոլորտային և անհատական ռիսկերի գնահատականների հանրագումար:

6. Ռիսկի համակարգի միջոցով ռիսկերի նախնական գնահատումն իրականացվում է հետևյալ քայլերի հաջորդականությամբ՝

1) քայլ 1. ոչ առևտրային կազմակերպությունների գործունեության տեսակների (ոլորտային) ռիսկայնության գնահատում.

2) քայլ 2. կազմակերպությունների անհատական ռիսկայնության գնահատում.

3) քայլ 3. ընդհանուր ռիսկայնության միավորի որոշման արդյունքներով՝ ոչ առևտրային կազմակերպությունների դասակարգում՝ ըստ ռիսկայնության խմբերի:

III. ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ԵՎ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՌԻՍԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ

7. Ոլորտային ռիսկայնությունը տեսչության համար հաշվարկելիս՝ հաշվի է առնվում ոչ առևտրային կազմակերպությունների գործունեության ոլորտի կարևորությունն ու

վտանգավորությունը՝ ըստ տվյալ գործունեությունից առաջացող հնարավոր բացասական հետևանքների: Ոլորտային ռիսկայնության գնահատման արդյունքները ներկայացված են N 1 աղյուսակում:

8. Եթե կազմակերպության ոլորտային ռիսկայնությունը մի քանի ոլորտներում հաշվարկվում է նույն միավորով՝ ապա այն գնահատվում է մեկ առավելագույն միավորով:

Աղյուսակ N 1. Ոլորտային ռիսկայնության գնահատման արդյունքները

NN ը/կ	Գործունեության տեսակը	Միավորը
1	2	3
1.	Բարեգործություն	50
2.	Իրավունքի պաշտպանություն	25
3.	Կանանց խնդիրների ուսումնասիրություն և դրանց լուծմանն աջակցություն	20
4.	Երիտասարդության խնդիրների լուծմանն աջակցություն	20
5.	Աշխատանքի, զինված ուժերի, պատերազմի և այլ ոլորտների վետերանների խնդիրների լուծմանն աջակցություն	28
6.	Հայրենասիրական, ռազմահայրենասիրական քարոզչություն	22
7.	Դաստիարակչական	35
8.	Բնապահպանական խնդիրների լուծում	24
9.	Գիտական	10
10.	Տնտեսագիտական	10
11.	Հաշմանդամների խնդիրների լուծմանն աջակցություն	15
12.	Գյուղատնտեսական խնդիրների լուծմանն աջակցություն	30
13.	Մարզական (սպորտային) ակումբներ, ֆեդերացիաներ, ասոցիացիաներ	40
14.	Ստեղծագործական միավորումներ	33
15.	Տնտեսական գործունեությանն աջակցություն	35
16.	Ժողովրդավարության զարգացմանն աջակցություն	38
17.	Փրկարարական	27
18.	Ազգային փոքրամասնությունների խնդիրների լուծմանն աջակցություն	32
19.	Առողջապահական, բժշկության խնդիրների լուծմանն աջակցություն	37
20.	Մշակութային	33
21.	Սկսուտական	37
22.	Մանկապատանեկան	33
23.	Սոցիալական	50
24.	Կրթական	40
25.	Մամուլին աջակցություն	18
26.	Խորհրդատվություն	38
27.	Բիզնեսին աջակցություն	27
28.	Տուրիզմին աջակցություն	27
29.	Փախստականների աջակցություն	27
30.	Վիճակագրություն	20
31.	Հայրենակցական միություններ	22

1	2	3
32.	Համայնքների զարգացմանն աջակցություն	19
33.	Վերլուծություն, հետազոտություն	20
34.	Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների զարգացում	24
35.	Քաղաքացիական հասարակության ձևավորմանն աջակցություն	25
36.	Մասնագիտական գործունեության համակարգում	33
37.	Աշխատողների շահերի պաշտպանություն (արհեստակցական կազմակերպություններ և միություններ)	23
38.	Գործատուների շահերի պաշտպանություն (գործատուների միություններ)	23
39.	Քաղաքական գործունեություն (կուսակցություններ)	23
40.	Հոգեբանական ծառայությունների մատուցում կամ բժշկական բնույթի գործառույթների իրականացում	40
41.	Արևելյան մարզաձևեր՝ առանց կանոնների մարտաձևերով	40
42.	Կրոնական գործունեություն	50

9. Անհատական ռիսկը տեսչության համար հաշվարկելիս՝ հիմք են ընդունվում նախկինում ոչ առևտրային կազմակերպություններում Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության կողմից կատարված ստուգումների արդյունքները, ներկայացված կամ հրապարակված հաշվետվությունները, դրանց վերաբերյալ դատական գործերը, դրանց գործունեության վերաբերյալ ներկայացված բողոքների ուսումնասիրություններն ու վերլուծությունները: Անհատական ռիսկը հաշվարկվում է անհատական ռիսկի գնահատման արդյունքների և ստուգաթերթերով «Ոչ» պատասխանն ստացած հարցերի միավորների հանրագումարով: Անհատական ռիսկի նշված բաղադրիչներից յուրաքանչյուրն ունի 50 միավոր կշիռ: Անհատական ռիսկերի գնահատման արդյունքները ներկայացված են N 2 աղյուսակում:

Աղյուսակ N 2. Անհատական ռիսկերի գնահատման արդյունքները

NN ը/կ	Անհատական ցուցանիշները	Միավորը
1	2	3
1.	Բացասական աուդիտորական եզրակացության առկայությունը	50
2.	Վերապահումներով աուդիտորական եզրակացության առկայությունը	30
3.	Պարբերաբար՝ միևնույն կազմակերպություններից և օտարերկրյա պետություններից, միջազգային կազմակերպություններից դրամաշնորհներ և (կամ) ֆինանսավորում ստանալը՝ 70 տոկոսի դեպքում	50
4.	Պարբերաբար՝ միևնույն կազմակերպություններից և օտարերկրյա պետություններից, միջազգային կազմակերպություններից դրամաշնորհներ և (կամ) ֆինանսավորում ստանալը՝ 50 տոկոսի դեպքում	30
5.	Պարբերաբար՝ միևնույն կազմակերպություններից և օտարերկրյա	20

1	2	3
	պետություններից, միջազգային կազմակերպություններից դրամաշնորհներ և (կամ) ֆինանսավորում ստանալը՝ 30 տոկոսի դեպքում	
6.	Պետական կամ համայնքային բյուջեներից մեկ կամ նախորդ տարվա ընթացքում 10 մլն դրամ կամ ավելի գումարի չափով ֆինանսավորում ստանալը	20
7.	Օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով հաշվետվություն չներկայացնելը կամ օրենքով սահմանված կարգին հակասելով հաշվետվություն ներկայացնելը	20

10. Ոչ առևտրային կազմակերպությունների գործունեության ռիսկայնության աստիճանը որոշվում է՝ հիմք ընդունելով դրանց գործունեության ոլորտային և անհատական ռիսկերի հանրագումարը, որն ընդհանուր կազմում է 150 միավոր, իսկ յուրաքանչյուրն առանձին՝ առավելագույնը 50 միավոր:

IV. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄԸ

11. Ըստ ռիսկային միավորների նվազման հաջորդականության՝ կազմակերպությունները դասակարգվում են բարձր, միջին և ցածր խմբերի: Ընդ որում, բարձր ռիսկայնության խմբում ընդգրկվում է կազմակերպությունների վերին շեմի 20 տոկոսը, միջինում՝ 50 տոկոսը, իսկ ցածր ռիսկայնության խմբում՝ ներքևի շեմի 30 տոկոսը:

12. Անկախ գործունեության տեսակից՝ ստորև ներկայացված խմբերին պատկանող կազմակերպությունների ռիսկայնությունը հաշվարկվում է սույն ընդհանուր նկարագրի 13-րդ կետով սահմանված կարգով՝

1) խորհրդային տարիներին ստեղծված հասարակական կազմակերպությունները, որոնց հաշվեկշռում գտնվում են շենքեր, շինություններ, հողատարածքներ, այլ անշարժ գույք.

2) այն կազմակերպությունները, որոնց՝ պետության կամ համայնքների կողմից անվարձահատույց, երկարաժամկետ հատկացվել են հողատարածքներ, շենքեր, շինություններ՝ իրենց կանոնադրական նպատակների իրականացման համար.

3) այն կազմակերպությունները, որոնք ստեղծվում և նույն տարվա ժամանակահատվածում լուծարվում են:

13. Եթե նշված կազմակերպությունների գործունեության ոլորտային և անհատական ռիսկերի հանրագումարը կազմում է 120 միավորից ցածր, այն հաշվարկվում է 120 միավոր, իսկ բարձր լինելու դեպքում հաշվարկվում է ստացված ռիսկերի հանրագումարը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ
ՂԵԿԱՎԱՐ

Վ. ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ